

Î N C H E I E R E

15 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru, Maria Ghervas,

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Bodrug Alexandru în interesele lui Toma Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Toma Victor către Toma Mihail, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat Ciocana, OCT Chișinău privind constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea parțial nulă a certificatului de moștenitor legal,

în pricina civilă la cererea reconvențională înaintată de Toma Mihail către Toma Victor privind înlăturarea obstacolelor la folosirea bunului imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, prin care s-a admis apelul declarat de Toma Victor, s-a casat parțial hotărârea judecătoreiei Ciocana, mun. Chișinău din 21 octombrie 2013 în partea admiterii cererii reconvențională și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii reconvenționale ca neîntemeiată. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut,

c o n s t a t ă:

La 20.09.2012 Toma Victor a depus o cerere de chemare în judecată către Toma Mihail, intervenienți accesorii Inspectoratul Fiscal de Stat Ciocana, mun. Chișinău și Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău (în continuare IFS Ciocana, mun. Chișinău și OCT Chiușinău), solicitând constatarea faptului acceptării succesiunii de către mama sa Zazulina Valentina, ca moștenitor de gradul I, asupra a ½ cotă-parte ideală din bunul imobil (casa de locuit) cu nr. cadastral 0100307.615, situat pe str. Uzinelor 133, mun. Chișinău, ce a aparținut Nadejdei Toma, decedată în a. 1993, recunoașterea parțial nulă a certificatului de moștenitor legal cu nr. 12398, eliberat la 09.11.2004 pe numele lui Toma Mhail în privința imobilului cu nr. cadastral 0100307.615 din str. Uzinelor 133, mun. Chișinău.

În motivarea acțiunii reclamantul Toma V. a indicat, că Toma Nadejda,

decedată în anul 1993, era bunica lui și mama Valentinei Zazulina și a lui Toma Mihail. Bunica Toma N. nu a lăsat testament, dar verbal și-a expus voința, menționând că casa va rămâne celui care va îngriji de ea.

Pînă la decesul bunicii Toma N. el împreună cu mama sa Zazulina V. au locuit în casa bunicii de pe str. Uzinelor 133, mun. Chișinău.

După decesul bunicii el și cu mama sa au continuat să locuiască în casa bunicii, să se folosească de casă și de terenul aferent casei, achitând impozitele și serviciile comunale. Astfel, susține reclamantul Toma V., mama sa Zazulina V. a acceptat de fapt succesiunea, prin intrarea în posesiunea bunului imobil.

Reclamantul menționează că, deși a acceptat de fapt succesiunea, mama sa Zazulina V. nu și-a legalizat dreptul de succesiune, considerând eronat, pe motivul necunoașterii legii, că la notar urmează să meargă pentru a depune cerere de acceptare a succesiunii împreună cu fratele său Toma M. care, după cum a aflat mai târziu, prin înșelăciune, fără a o înștiința pe mama lui (sora lui Toma M), a depus la notar cerere de acceptare a succesiunii.

Avînd în vedere că casa rămasă după decesul bunicii, în care ei trăiau, era veche, într-o stare deplorabilă, în 1997 el a construit pe terenul aferent casei bătrânești din str. Uzinelor 133 mun. Chișinău o casă nouă, fără a demola casa veche, ce a aparținut bunicii Toma N.

La 21 iunie 2003 a decedat și mama lui Zazulina V., dînsul rămânând în continuare să locuiască în gospodăria respectivă, să se folosească de ambele case de lotul de pe lîngă casă, să achite impozitele pe imobil, pe numele lui au fost încheiate contractele de furnizare a energiei electrice, gazelor naturale, a apei, etc.

Peste aproximativ o jumătate de an după decesul mamei sale Zazulina V., a pîrîut pîrîtul Toma M., care a declarat că el este stăpînul casei nr. 133 din str. Uzinelor, mun. Chișinău în baza certificatului de moștenitor legal nr. 12398 din 09.11.2004.

Consideră reclamantul Toma V., că la eliberarea certificatului de moștenitor legal nr. 12398 din 09.11.2004 au fost încălcate prevederile art.art. 1505-1508 CC, notarul n-a ținut cont de dreptul mamei sale Zazulina V. la cota-parte obligatorie din averea succesorală rămasă după decesul defunctei Toma N., ca moștenitor de clasa I inapt de muncă, de interesele lui ca moștenitor al mamei sale Zazulina V.

În procesul examinării pricinii în primă instanță pîrîtul Toma M. a depus o cerere reconvențională împotriva lui Toma V., solicitând obligarea lui Toma V. de a nu-i pune impedimente în folosirea bunului imobil, situat pe adresa mun. Chișinău, sect. Ciocana, str. Uzinelor 133, format din terenul pentru construcții cu suprafața de 0, 02 ha și casa de locuit cu suprafața de 59,0 m.p., înregistrate cu nr.nr. cadastrale 0100307.734 și 0100307.734.01, astfel ca ultimul să părăsească definitiv bunul imobil, încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea pricinii.

În motivarea acțiunii reconvenționale Toma M. a indicat, că la 09 noiembrie i-a fost eliberat certificatul de moștenitor legal nr. 12398, în baza căruia

dînsul a devenit unicul moștenitor legal al imobilului, format din casa de locuit amplasată în str. Uzinelor 133, mun. Chișinău. La 12.11.2004 el și-a înregistrat 1 de proprietate asupra imobilului la OCT Chișinău, nr. cadastral 307.615.01.

Prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 1/22-12 din 25 ianuarie 2012 i s-a atribuit în proprietate lotul de pământ nr. 1 cu suprafața de 1035 m.p. din str. Uzinelor, 133, mun. Chișinău, pentru exploatarea și deservirea casei de locuit.

În baza procesului-verbal de recepție finală nr. 792 din 06.09.2011, a deciziei nr. 0100/12/3105 din 11 aprilie 2012 privind formarea bunului imobil, precum și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100307615 din 13.02.2012, el deține dreptul de proprietate asupra bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Uzinelor 133, format din teren pentru construcții cu suprafața de 0,02 ha și casa de locuit cu suprafața de 59, 0 m.p., acestea fiind înregistrate la OCT la data de 18.04.2012 cu nr. nr. cadastrale 0100307.734 și 0100307.734.01.

Susține reclamantul Toma M. că, contrar faptului că el deține dreptul de proprietate legal înregistrat, Toma V. posedă ilegal bunul imobil din str. Uzinelor 133, mun. Chișinău, punându-i piedici prin diverse acțiuni ilicite în folosirea bunului, astfel că el nu poate pe deplin să-și exercite atributele dreptului de proprietate.

Prin hotărârea judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 octombrie 2013 acțiunea în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Toma Victor către Toma Mihail, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat Ciocana, OCT Chișinău privind constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea parțial nulă a certificatului de moștenitor legal a fost respinsă ca nefondată. S-a admis cererea reconvențională înaintată de Toma Mihail către Toma Victor privind înlăturarea obstacolelor la folosirea bunului imobil.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014, s-a admis apelul declarat de Toma Victor, s-a casat parțial hotărârea judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 octombrie 2013 în partea admiterii cererii reconvențională și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii reconvenționale ca neîntemeiată. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut fără modificări.

La 14 iulie 2014 Bodrug Alexandru în interesele lui Toma Victor a declarat recurs, în termen legal, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2014 și a hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 octombrie 2013 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admiterea a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că nu este de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău, considerând că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural și nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Indică că instanțele de judecată atât cea de fond cit și cea de apel nu au dat nici o apreciere juridică declarațiilor invocate de reclamant.

Consideră recurentul că instanța de apel nu s-a pronunțat în modul prevăzut de lege asupra acțiunilor ilegale întreprinse de către Toma Mihail la depunerea cererii de acceptare a succesiunii rămasă după decesul mamei sale Toma Nadejda indicând în mod greșit adresa surorii sale Zazulina V. pentru ca acesta să nu se prezinte la biroul notarial în legătura cu deschiderea procedurii succesorale.

De asemenea Toma M. la depunerea cererii de acceptare a succesiunii indicând în mod eronat ca alți moștenitori după decesul mamei sale nu există și în așa mod a dus în eroare instanța de judecată încălcând în așa mod prevederile art. 61 al CPRM.

Mai indică că nu s-a expus instanța de apel și referitor la atragerea în calitate de intervenient accesoriu a întreprinderii de stat „Cadastru”, și încălcările comise de instanța de fond a prevederilor art. 67, 100, 185, 190 al CPRM în ce privește citarea acestui organ de stat și expedierii copiilor de pe cererile de chemare în judecată precum și actele probatori anexate la acțiune.

Mai indică că nu pot fi reținute afirmațiile instanței de fond precum că Zazulina Valentina urma să se adreseze la notar în termenul legal prezentând la biroul notarial actele necesare, deoarece instanța de judecată nu are dreptul să se expună din oficiu referitor la respectarea sau încălcarea de către părți a termenului de prescripție extinctiv de adresare în judecată cu o cerere de chemare în judecată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bodrug Alexandru în interesele lui Toma Victor este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu dispoziția art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că temeiurile recursului declarat nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, cauza fiind judecată cu respectarea normelor de drept material și procesual, astfel, recursul fiind vădit neîntemeiat.

Argumentele invocate de Bodrug Alexandru în interesele lui Toma Victor în cererea de recurs că decizia judecătorească este ilegală, poartă un caracter declarativ și nu pot fi reținute.

Dezacordul cu decizia instanței de apel prin relatarea situației în viziunea recurentului, este inadmisibilă din considerentele că nu se încadrează în prevederile

art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC și nu constituie temei de casare a acestei hotărâri, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea lor dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Călăuzindu-se de art.440 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433 CPC și anume la lit.a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate și a aplicat corect normele de drept material, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Bodrug Alexandru în interesele lui Toma Victor, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), 433 lit.a), art.440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Bodrug Alexandru în interesele lui Toma Victor, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Tatiana Vieru
Maria Ghervas